

Sygn. akt V CSK 582/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku O.L.

przy uczestnictwie Gminy W.

o stwierdzenie nabycia spadku,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie

od postanowienia Sądu Okręgowego we W.

z dnia 9 grudnia 2016 r., sygn. akt II Ca [...] /16,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego we W.) na rzecz radcy prawnego B.K. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczynie z urzędu w postępowaniu kasacyjnym;

3) nie obciąża wnioskodawczynie kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz uczestnika postępowania.

UZASADNIENIE

W związku z wniesieniem przez wnioskodawczynię O.L. skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca podniosła, że skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ w toku postępowania apelacyjnego nie została zrealizowana funkcja rozpoznawcza i kontrolna tego postępowania.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego i nauce prawa ugruntowany jest pogląd, że przytoczona przyczyna kasacyjna to zasadność skargi widoczna od razu, bez konieczności pogłębionej analizy wywodów w niej zamieszczonych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, Nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Występuje w przypadku kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, dostrzegalnego bez zagłębiania

się w szczególności sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, nie publ.). Skarżąca nie wykazała tego rodzaju uchybień, natomiast uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi w powiązaniu z podstawą kasacyjną naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. prowadzi do wniosku, że zarzuca ona Sądowi drugiej instancji przeprowadzenie wadliwej oceny zebranych w sprawie dowodów i poczynienia na ich podstawie błędnych ustaleń faktycznych prowadzących Sąd Okręgowy do przyjęcia, że wbrew ustaleniom Sądu Rejonowego, spadkodawczyni J.D. nie sporządziła ważnego testamentu ustnego, ponieważ nie zostały dochowane przesłanki wyrażone w art. 952 k.c. Tymczasem, w obecnie obowiązującym modelu apelacji, sąd drugiej instancji nie bada jedynie zgodności z prawem zaskarżonego orzeczenia sądu pierwszej instancji, lecz dokonuje własnej oceny dowodów i własnych ustaleń faktycznych w celu ponownego rozpoznania sprawy i usunięcia dostrzeżonych uchybień.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji. Sąd Najwyższy odstąpił od obciążania skarżącej kosztami postępowania na rzecz uczestnika postępowania na podstawie art. 102 k.p.c. z uwagi na jej wiek oraz sytuację życiową i majątkową.

jw

a.ł.